

Oppgåve 1: Skriv riktig fagord til riktig forklaring.

realløn	lønsindeks	kroneverdi
indeks	prisindeks	basisår

1. _____ er året du bruker som utgangspunkt når du samanliknar tal i ein indeks.

2. _____ er løna di målt mot prisane i samfunnet.

3. _____ er eit tal som viser korleis prisar, løn eller andre verdiar har endra seg samanlikna med eit bestemt år.

4. _____ er eit tal som viser korleis prisar på varer eller tenester endrar seg over tid.

5. _____ er kor mykje éi krone er verdt, målt mot prisane.

6. _____ er eit tal som viser korleis løningar endrar seg over tid.

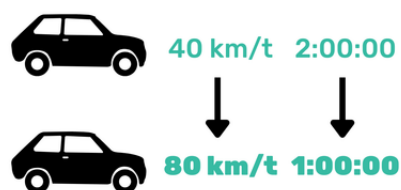
Oppgave 2: Skriv forklaringa.

a) Finn fagordet «forhold».
Skriv forklaringa.

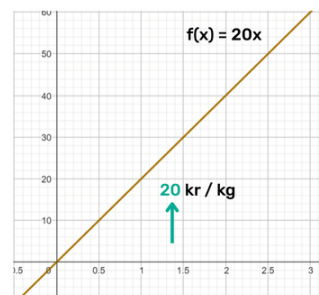
2:4

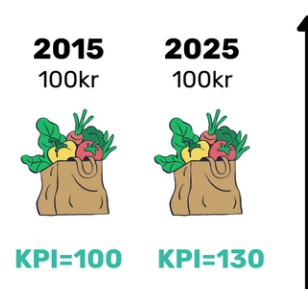
b) Finn fagordet «omvendt proporsjonal».
Skriv forklaringa.

c) Finn fagordet
«proporsjonalitetskonstant».
Skriv forklaringa.

d) Finn fagordet «konsumprisindeks».
Skriv forklaringa.

Oppgave 3: Vel riktig svar

- Kva er KPI?

a) Ein lønsindeks.
b) Ein prisindeks som viser korleis prisane endrar seg.
c) Ei oversikt over skatt.

- Kva blir KPI brukt til?

a) Å samanlikne prisar frå ulike år.
b) Å rekne ut løn etter skatt.
c) Å finne timeløn.

- Kva skjer med kroneverdien når KPI aukar?

a) Den blir høgare.
b) Den er den same.
c) Den blir lågare.

- Kva er realløn?

a) Kor mykje løn du har før skatt.
b) Kor mykje løna er verdt når vi tek omsyn til prisar.
c) Kor mykje pengar du har på konto.

- Når aukar realløna?

a) Når prisane aukar meir enn løna.
b) Når løna aukar meir enn prisane.
c) Når løna er den same kvart år.

- Kva viser lønsindeks?

a) Korleis løna endrar seg over tid.
b) Korleis prisane i butikken endrar seg.
c) Kor mykje skatt du betaler.

Oppgave 4:

Riktig eller feil?	Riktig	Feil
Proporsjonale størrelser øker og minker i samme forhold.		
Omvendt proporsjonal betyr at begge øker samtidig.		
Basisår er året vi sammenligner med når vi bruker indeks.		
Indeks brukes for å sammenligne priser fra ulike år.		
Kroneverdien blir høyere når prisene stiger.		
Lønnsindeks viser hvordan lønna endrer seg over tid.		

FASIT

Oppgåve 3:

- Kva er KPI?

b) Ein prisindeks som viser korleis prisane endrar seg.

- Kva blir KPI brukt til?

a) Å samanlikne prisar frå ulike år

- Kva skjer med kroneverdien når KPI aukar?

c) Den blir lågare

- Kva er realløn?

b) Kor mykje løna er verdt når vi tek omsyn til prisar

- Når aukar realløna?

b) Når løna aukar meir enn prisane

- Kva viser lønsindeks?

a) Korleis løna endrar seg over tid

Oppgåve 4:

Riktig eller feil?	Riktig	Feil
Proporsjonale størrelser øker og minker i samme forhold.	X	
Omvendt proporsjonal betyr at begge øker samtidig.		X
Basisår er året vi sammenligner med når vi bruker indeks.	X	
Indeks brukes for å sammenligne priser fra ulike år.	X	
Kroneverdien blir høyere når prisene stiger.		X
Lønnsindeks viser hvordan lønna endrer seg over tid.	X	